

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ENGLISH EDITION

ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΓΝΩΜΕΣ - ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΖΩΗ

ΤΕΧΝΕΣ-ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κλείνει το θέμα των αποζημιώσεων

Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο θα κρίνει το ζήτημα έπειτα από προσφυγή της γερμανικής κυβέρνησης

Του Δημήτρη Καπράνου

Ήταν μια συννεφιασμένη μέρα του 1961, όταν ο πρέσβης Υψηλάντης επέστρεφε από τη Δυτική (τότε) Γερμανία. Είχε αποφασίσει να παραιτηθεί των καθηκόντων του. Μόλις είχε «κλείσει» την περίφημη «υπόθεση Μέρτεν». Η Ελλάδα είχε δεχθεί (μόνη απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες-νικήτριες του πολέμου) να εισπράξει 116 εκ. μάρκα ως αποζημιώσεις για θύματα «φυλετικών, θρησκευτικών και ιδεολογικών διώξεων», μια ρύθμιση που «έσωσε» ο αξιοπρεπής πρέσβης, προσθέτοντας στη συμφωνία ότι «η Ελλάδα δεν εξαντλεί τις απαιτήσεις της».

- Πώς αισθάνεστε, κ. Πρέσβη, μετά τη συμφωνία; τον ρώτησαν οι δημοσιογράφοι.

Ο Υψηλάντης, αρχοντάνθρωπος, γόνος μεγάλης οικογενείας, σκέφτηκε για λίγο, χαμογέλασε και είπε:

- Παστρικότερος!

Βεβαίως, ο εγκληματίας πολέμου Μέρτεν, που παραδόθηκε στους Γερμανούς, ουδέποτε εδικάσθη, όπως και πολλοί άλλοι, των οποίων οι δικογραφίες πέρασαν από τις ελληνικές στις γερμανικές αρχές.

Σήμερα, σαράντα χρόνια μετά, η υπόθεση Μέρτεν ξανάρχεται στο προσκήνιο, καθώς οι περίφημες «γερμανικές αποζημιώσεις» απασχολούν και πάλι την ελληνική κοινή γνώμη και, ως φαίνεται από μια σειρά συμπτώσεων, το «κλείσιμο του θέματος» χωρίς κόστος για τους Γερμανούς, «βολεύει» και την ελληνική κυβέρνηση.

15 δισ. δρχ.

Η ιστορία είναι λίγο-πολύ γνωστή. Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, στην οποία προήδρευσε ο πρόεδρος του Δικαστηρίου κ. Στ. Μαθίας, με ψήφους 16-4 (δηλαδή μεγαλύτερη από τα 2/3 του Σώματος) δικαίωσε τα θύματα του Διστόμου και δεχθηκε ότι το γερμανικό Δημόσιο δεν μπορεί να επικαλεσθεί το προνόμιο της ετεροδικίας, ώστε να μην καταβληθούν οι αποζημιώσεις.

Με την απόφαση εκείνη, που είναι αμετάκλητη, το γερμανικό Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στους κατοίκους του Διστόμου 15 δισ. δρχ., άλλως κινδυνεύει με κατάσχεση ακινήτων που διαθέτει στην Ελλάδα. Από εδώ και πέρα, όμως κι ενώ εκκρεμούν δεκάδες χιλιάδες αγωγές Ελλήνων πολιτών κατά του γερμανικού Δημοσίου, αρχίζει ένα απίθανο «γαϊτανάκι», οι λεπτομέρειες του οποίου προκαλούν πικρόχολα σχόλια και χαμόγελα ειρωνείας στους διεθνείς δικαστικούς κύκλους.

Το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, στο οποίο προήδρευσε ο κ. Στ. Μαθίας (είχε μειοψηφίσει στο ιστορικό 16-4 της Ολομελείας) συζήτησε προσφυγή του γερμανικού Δημοσίου κατά αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών, με την

οποία δικαιωνόταν ο επίτιμος δικηγόρος Μιλ. Μαργέλλος και του επιδικαζόταν ποσό 61. 450.000 δρχ. επειδή οι Γερμανοί κατακτητές τού κατέστρεψαν το σπίτι στο Λιδωρίκι, στις 29-8-44. Η πρώτη σύμπτωση αφορά στο ότι η γερμανική κυβέρνηση προσφεύγει και πάλι στον Αρειο Πάγο, δηλαδή σ' ένα δικαστήριο του οποίου η Ολομέλεια, με συντριπτική πλειοψηφία, έχει απορρίψει το ίδιο αίτημά της. Η δεύτερη αφορά στο ότι του Α' Τμήματος προΐσταται ο ίδιος δικαστής που προήδρευσε στην Ολομέλεια και μειοψήφησε!

Το Α' Τμήμα του Α.Π. παρακάμπτει την απόφαση της Ολομελείας του και παραπέμπει την υπόθεση στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, κάνοντας, για πρώτη φορά, χρήση της διάταξης του αρ. 100 του Συντάγματος, παρ. 1 περ. 6, κατά την οποία παραπέμπεται στο ΑΕΔ «η άρσις της αμφισβήτησης περί του χαρακτηρισμού κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και γενικώς παραδεδεγμένων κατά την παρ. 1 του αρ. 28».

Με την απόφαση-βόμβα του Α' Τμήματος καλείται το ΑΕΔ να κρίνει αν υπάρχει γενικά παραδεδεγμένος κανόνας διεθνούς δικαίου στην ευρωπαϊκή σύμβαση κρατών για την ετεροδικία (Βασιλεία 1972), η οποία προβλέπει ότι από την κρατική ασυλία (ετεροδικία) εξαιρούνται τα αδικήματα που τελέστηκαν από τον δράστη ως πράξεις κυριαρχίας στο έδαφος ξένου κράτους.

Υπενθυμίζεται ότι στη δίκη της Νυρεμβέργης, οι ναζί εγκληματίες πολέμου είχαν επικαλεσθεί την εθνική κυριαρχία, τονίζοντας ότι τα εγκλήματά τους διεπράχθησαν κατά την εκτέλεση εντολών ανωτέρων τους και συνεπώς αποτελούσαν «πράξεις επιβολής εθνικής κυριαρχίας», κάτι που δεν δέχθηκε το Δικαστήριο.

Η τρίτη σύμπτωση έγκειται στο ότι και στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, που αποτελείται από στελέχη όλων των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας, προεδρεύει και πάλι ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου! Ασφαλώς, γνωρίζοντας τον κ. Μαθθία, ουδείς μπορεί να ομιλήσει για κάτι άλλο πλην συμπτώσεως. Ωστόσο, σε ανάλογες περιπτώσεις, σε άλλες χώρες, δικαστές έχουν επιλέξει το δρόμο της αυτοεξαιρέσεως.

Πολιτικό το θέμα

Το όλο θέμα, πάντως, ως αποδεικνύεται, είναι καθαρά πολιτικό. Οποιαδήποτε κυβέρνηση κράτους-μέλους της Ε.Ε., μετά μια απόφαση της Ολομελείας του Αρείου Πάγου της, θα φρόντιζε να έλθει σε συνεννόηση με τη γερμανική με στόχο να βρεθεί συμβιβαστική λύση, ώστε και η δικαστική απόφαση να γίνει σεβαστή και οι σχέσεις των χωρών να μη διαταραχθούν.

Στην περίπτωσή μας, όμως, η κυβέρνηση, μετά την αμηχανία των πρώτων ημερών, επέβαλε στις κινήσεις της απόλυτη σιωπή. Ο πρωθυπουργός απέφυγε να συναντήσει τους εκπροσώπους των θυμάτων (μεταξύ τους οι Γ. Αλ. Μαγκάκης και Μαν. Γλέζος) και τους παρέπεμψε στους κ. Παπαντωνίου και Παπανδρέου, οι οποίοι τους δέχθηκαν, αλλά τους γέμισαν με γενικολογίες. Και ενώ οι εκπρόσωποι έψαχναν να βρουν κάποιον να μιλήσει επί της ουσίας, «έσκασε η βόμβα» του Α' Τμήματος!

Βεβαίως, η κυβέρνηση έχει μέχρι σήμερα δείξει ότι μπροστά στις καλές της σχέσεις με κάποιες «μεγάλες δυνάμεις», αδιαφορεί όχι μόνο για ειρωνικά σχόλια νομικών κυκλών, αλλά και για κατακραυγή γενικότερη. Ασφαλώς, τη «βολεύει» αφάνταστα ένα δικαστικό «κλείσιμο» της υποθέσεως από το ΑΕΔ, που θα παραπέμψει τους Έλληνες θύματα ή συγγενείς θυμάτων εκτελεσθέντων ή σφαγιασθέντων ή θυμάτων του λοιμού της Κατοχής ή άλλων θηριωδών πράξεων των ναζιστικών στρατευμάτων στα γερμανικά δικαστήρια.

Φαντάζεστε, όμως, αυτούς τους ανθρώπους να τρέχουν να βρουν το δίκιο τους στη... Γερμανία; Γιατί, άραγε, η Ελλάδα πρέπει να είναι πάντοτε φοροδεής; Πώς και γιατί Πολωνοί, Τσέχοι, Σοβιετικοί και άλλοι Ευρωπαίοι, θύματα των ναζί, αποζημιώθηκαν από τους Γερμανούς; Και πώς, με όσα συμβαίνουν, να μην ομιλεί ο πρόεδρος της κίνησης «Ενωμένη Εθνική Αντίσταση» και επί σειράν ετών υπουργός Δικαιοσύνης του ΠΑΣΟΚ καθηγητής Γ. Αλ. Μαγκάκης «για παράδοση ενέργεια της γερμανικής κυβέρνησης να προσφύγει εκ νέου στον Α.Π.» κι ακόμη να ομιλεί για τη σύμπτωση να προεδρεύει το ίδιο πρόσωπο στην Ολομέλεια (όπου μειοψηφεί) στο Α' Τμήμα (όπου αμφισβητεί την 16-4 απόφαση της Ολομέλειας και παραπέμπει στο ΑΕΔ) και στο ΑΕΔ;

Να, λοιπόν, που το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο εμπλέκεται σε μια πρωτοφανή υπόθεση και καλείται, αίφνης, να βγάλει από τη φωτιά κάστανα που έχουν κόψει με τα όπλα οι ναζιστικές δυνάμεις από ελληνικές καστανιές!

«Το όλο θέμα έχει σαφέστατη εθνική διάσταση, η οποία δεν είναι δυνατόν να αγνοηθεί από καμία εξουσία», τονίζει ο κ. Γ. Α. Μαγκάκης. Αλήθεια, ποιος Έλληνας, ακόμη και ο πλέον φιλευρωπαϊστής, έχει αντίθετη άποψη;

[[Τίτλοι](#)] [[Πολιτική](#)] [[Κόσμος](#)] [[Κοινωνία](#)] [[Αθλητισμός](#)]
[[Ελληνική Οικονομία](#)] [[Ελληνική Αγορά](#)] [[Διεθνής Οικονομία](#)]
[[Διεθνής Αγορά](#)] [[Γνώμες - Απόψεις](#)] [[Τεχνολογία](#)]
[[Ζωή](#)]

[[Σύνταξη](#)] [[Webmaster](#)]